

**IZVJEŠĆE POVJERENSTVA
ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA
ZA 2008. GODINU
HRVATSKOM SABORU**

Zagreb, svibanj 2009.

1.Uvod

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljem tekstu: Povjerenstvo) je tijelo javne vlasti, osnovano Zakonom o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti („Narodne novine“, broj 163/03, 94/04, 48/05, 141/06 i 60/08, u daljem tekstu:Zakon).

Obveza Povjerenstva na podnošenje izvješća o svome radu Hrvatskom saboru utvrđena je čl. 17. st. 5. Zakona. Izvješće za 2008. godinu je treće izvješće koje Povjerenstvo podnosi Hrvatskom saboru, od stupanja Zakona na snagu (prvo izvješće podnio je prethodni sastav Povjerenstva za 2005. godinu, a drugo, također prethodni sastav Povjerenstva, za 2006. i 2007. godinu).

Temeljne obveze Povjerenstva su, uz netom navedenu obvezu podnošenja izvješća Hrvatskom saboru, prema odredbi čl. 17. st. 2. i 3. Zakona, vođenje registra izvješća o imovinskom stanju dužnosnika („imovinskih kartica“), davanje mišljenja o tome je li neko ponašanje dužnosnika u skladu s načelima javnih dužnosti te donošenje odluka o tome je li određeno djelovanje ili propust dužnosnika povreda odredbi Zakona.

Uz mišljenja i odluke kao temeljne akte Povjerenstva, Povjerenstvo, sukladno čl. 28. st. 4. i 5. Pravilnika Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa o unutarnjem ustroju i postupku („Narodne novine“, broj 86/05, u daljem tekstu:Pravilnik), zaključkom zauzima pravna stajališta o tumačenju i primjeni pojedinih odredaba Zakona i Pravilnika, a može objavljivati i priopćenja o bilo kojem pitanju iz svojega djelokruga od šireg značenja za javnost.

Posljednjim izmjenama i dopunama Zakona, koje su stupile na snagu 5. lipnja 2008. izmijenjene su i odredbe čl. 16. Zakona, koje propisuju broj članova i sastav Povjerenstva: umjesto 7 članova, Povjerenstvo sada ima 11 članova; umjesto dotadašnjih 4 člana koji se biraju iz redova zastupnika u Hrvatskom saboru, Povjerenstvo sada ima 6 članova iz parlamentarnih redova, a 5 članova Povjerenstva predstavljaju ugledni javni djelatnici.

Odredba o predsjedniku Povjerenstva izmijenjena je na način da se ta osoba više ne bira iz redova članova- oporbenih zastupnika Hrvatskog sabora, već iz redova uglednih javnih djelatnika, uz napomenu da je i dalje ostala na snazi odredba o tome da osobe koje se biraju iz redova uglednih javnih djelatnika ne mogu biti članovi niti jedne stranke.

Konstituiranjem aktualnog saziva Hrvatskog sabora 11. siječnja 2008. prestao je s radom prethodni sastav Povjerenstva. Na temelju gore navedenih izmjena i dopuna Zakona te s obzirom na činjenicu da je stupanjem na snagu citiranih izmjena i dopuna Zakona prestao mandat dosadašnjim članovima Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika, Hrvatski sabor je proveo postupak imenovanja članova novog sastava Povjerenstva, koji je završen 9. srpnja 2008. imenovanjem članova Povjerenstva u sljedećem sastavu: iz redova zastupnika u Hrvatskom saboru imenovani su dr.sc. Miljenko Dorić, Anto Đapić, Silvano Hrelja, dr.sc. Ivo Josipović, Krunoslav Markovinović i Emil Tomljanović, a iz redova uglednih javnih djelatnika mr.sc. Vlaho Bogišić, Mate Kačan, Jadranka Kolarević, Zorislav Antun Petrović i dr.sc. Deša Mlikotin Tomić.

15. srpnja 2008. Povjerenstvo je održalo konstituirajuću sjednicu, na kojoj je za predsjednicu Povjerenstva izabrana dr.sc. Deša Mlikotin Tomić. Na istoj sjednici je donesen zaključak da se prije provođenja postupka izbora zamjenika predsjednika Povjerenstva utvrde kriteriji za izbor, u kontekstu činjenice da je predsjednik Povjerenstva nestranačka osoba iz redova

uglednih javnih djelatnika te da samim Zakonom nije propisana dužnost zamjenika predsjednika.

8. listopada 2008. dr.sc. Deša Mlikotin Tomić dala ostavku na mjesto predsjednice Povjerenstva, a na 2. sjednici Povjerenstva, održanoj 9. listopada 2008. za predsjednika Povjerenstva izabran je Mate Kačan, dipl. iur.

Kako je navedena članica Povjerenstva koncem listopada 2008. podnijela ostavku i na mjesto članice Povjerenstva, Hrvatski sabor je proveo propisani postupak imenovanja novog člana Povjerenstva te je 5. prosinca 2008. donio odluku o imenovanju prof.dr.sc. Ivana Tante članom Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika.

Stručne, administrativne i tehničke poslove za Povjerenstvo obavlja Ured Povjerenstva, koji kao i dosada čine 3 savjetnika i jedna administrativna tajnica. Djelatnici Ureda Povjerenstva su dio Stručne službe Hrvatskog sabora.

Kao i u prethodnim izvješćima Hrvatskom saboru, Povjerenstvo uvodno ističe nekoliko metodoloških napomena, vezanih uz koncipiranje samog izvješća: prvo, i ovo izvješće kao i dosadašnja koncipirano je sukladno načelu javnosti (kao jednom od temeljnih načela u radu Povjerenstva, a koje sadržajno pretpostavlja i aktualnost i ažurnost podataka). Međutim, za razliku od prethodnih izvješća Hrvatskom saboru, nijedan dio konkretnih djelatnosti Povjerenstva nije zahtijevao da se sadržajem izvješća odstupi od vremenskog okvira koji čini kalendarska 2008. godina.

Drugo, premda je u tijeku postupak dopune web-stranica Povjerenstva podacima o svim donesenim aktima Povjerenstva tijekom 2008. godine, odnosno objavljivanja svih mišljenja, odluka, zaključaka i ostalih akata Povjerenstva (pa je posve moguće da ti akti već budu i objavljeni u trenutku kad Hrvatski sabor bude raspravljao o izvješću), Povjerenstvo u ovo izvješće uključuje i cjelovite tekstove svih svojih mišljenja i odluka, kao i drugih važnijih akata. Ovo iz razloga potpunosti, jer će podaci na web-stranicama uključivati samo izreke i, eventualno, sažetke cjelovitih akata.

I treće (a u vezi s drugom napomenom), ondje gdje okolnosti slučaja upućuju na takvu potrebu, tekst akta dopunjen je i komentarom u vezi s onim što po mišljenju Povjerenstva predstavlja karakterističnu problematiku ili bitne aspekte primjene propisa koji se odnose na sprječavanje sukoba interesa.

2.Osnovni podaci i pokazatelji o radu Povjerenstva

Bitna uvodna napomena vezana uz ovaj dio izvješća odnosi se na važnu činjenicu u vezi s radom Povjerenstva u 2008. godini, koja nedvojbeno definira i kvantitativni, a time (dijelom, posredno) i kvalitativni aspekt rada Povjerenstva.

Naime, razdoblje od 11. siječnja 2008. (dana prestanka rada prethodnog sastava Povjerenstva) pa sve do (za konkretan rad Povjerenstva u bitnom smislu uzetog) 9. listopada 2008. (kada su ponovnim izborom predsjednika Povjerenstva, odnosno *de facto* ponovnim konstituiranjem Povjerenstva stvoreni osnovni preduvjeti za rad) bilo je razdoblje, moglo bi se reći, tek normativnog kontinuiteta Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa. S druge strane valja imati na umu i činjenicu da je Povjerenstvo posljednjim izmjenama i dopunama Zakona, uz postojeće, u 2008. dobilo i nove obveze, koje se dijelom odnose na proširenje kruga dužnosnika, definiranih odredbom čl. 2. st. 1. Zakona, a dijelom na drugačije definiranje sadržaja dužnosnikove obveze na obavještanje o imovinskom stanju („imovinske kartice“).

Prva od spomenutih novih obveza sastoji se u tome što je postojeći krug dužnosnika-obveznika Zakona proširen dvjema novim skupinama dužnosnika: to su ponajprije predsjednici i članovi uprava trgovačkih društva koji su u cijelosti u državnom vlasništvu, a potom i članovi županijskih, općinskih i gradskih poglavarstava te članovi poglavarstva Grada Zagreba. U vezi s ovim novim skupinama dužnosnika, Povjerenstvo je bilo u obvezi skupiti, u skladu s odredbom čl. 7. i 7a Zakona, „imovinske kartice“ i tih „novih“ dužnosnika. Samim uvrštavanjem ove dvije skupine među dužnosnike, ukupan broj dužnosnika na koje se primjenjuje Zakon otprilike je utrostručen u odnosu na prethodnu brojku od oko 1200 dužnosnika.

Druga zadaća Povjerenstva bila je vezana uz obvezu izrade novog oblika i sadržaja imovinske kartice, sukladno zakonskim izmjenama, o čemu će detaljnije biti riječi naknadno.

Tijekom 2008. godine Povjerenstvo je zaprimilo 55 predmeta.

Od navedenog broja, 23 predmeta odnosi se na zahtjeve i prijedloge za pokretanje postupka odlučivanja o sukobu interesa, a 32 predmeta predstavljaju zahtjevi i prijedlozi za davanje mišljenja (58% predstavljaju zahtjevi za mišljenjem, a 42% podnesaka se odnosi na prijave sukoba interesa).

Od ukupnog broja inicijativa za postupanje Povjerenstva (za donošenje mišljenja i odluka), u 20 predmeta zahtjev za pokretanjem postupka podnijeli su dužnosnici i osobe koje obnašaju javne dužnosti, a u 35 predmeta pokretanje postupka predložile su druge osobe (postupak su u 36% slučajeva inicirali dužnosnici i osobe koje obnašaju javne dužnosti, a u 64% slučajeva druge osobe).

Od 23 predmeta prijava sukoba interesa, 18 predmeta odnosi se na dužnosnike (čl. 2. Zakona), u 2 predmeta podnositelji prijavljuju i dužnosnika i osobu koja obnaša javnu dužnost, 1 predmet odnosi se samo na osobu koja obnaša javnu dužnost (čl. 21. st. 3. Zakona), a 2 prijave odnose se na osobe koje nisu obveznici Zakona (u 78% predmeta prijavljene osobe su dužnosnici, oko 9% prijava odnosi se i na dužnosnike i na osobe koje obnašaju javne dužnosti, oko 4% odnosi se na osobu koja obnaša javnu dužnost, a oko 9% na osobe koje nisu obveznici Zakona).

Od 20 prijava, koje se odnose na dužnosnike, 5 prijava odnosi se na dužnosnike državne razine, a 15 prijava odnosi se na razinu područne (regionalne) samouprave (25% podnositelja prijavljuje dužnosnika državne razine, a 75% prijava odnosi se na dužnosnike s razine područne (regionalne) samouprave).

Od ukupno prispjelih 55 zahtjeva za postupanjem tijekom 2008. godine, polovica zahtjeva (27) je zaprimljena do 30. rujna, a druga polovica (28) od 2. listopada do 15. prosinca 2008.

Od ukupno zaprimljenih 55 predmeta tijekom 2008. godine, Povjerenstvo je okončalo postupke u 22 predmeta (okončano je 40% predmeta zaprimljenih u 2008. godini). Uz navedeno, Povjerenstvo je započelo postupak u dodatnih 5 predmeta, odnosno postupalo je u ukupno 28 predmeta (oko 50%), prispjelih u 2008. godini.

Prema gore navedenom, Povjerenstvo je okončalo postupke u 23 predmeta. Od navedenog broja, 1 predmet je proslijeđen mjerodavnom tijelu na postupanje, a 22 predmeta okončana su donošenjem odgovarajuće odluke ili mišljenja.

U skladu s upravu navedenim, Povjerenstvo je u 2008. donijelo 6 odluka u predmetima odlučivanja o sukobu interesa i 15 mišljenja o tome da li određeno djelovanje dužnosnika predstavlja sukob interesa u smislu Zakona.

3. Mišljenja Povjerenstva

Člankom 5. stavkom 1. Zakona, koji nosi naziv „Postupanje dužnosnika u dvojbi o postojanju sukoba interesa“, utvrđena je obveza dužnosnika da, u slučaju dvojbe o tome je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti, mora zatražiti mišljenje Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa.

U tekstu koji slijedi navedena su mišljenja Povjerenstva, donesena u 2008. godini. Mišljenja se navode kronološkim slijedom njihova donošenja.

a) Dužnosnik Goran Pauk, župan Šibensko-kninske županije (zahtjev podnesen 2008, mišljenje doneseno 9. listopada 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

„1. Za dužnosnike koji obnašaju dužnost u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne postoji ograničenje u pogledu broja članstava u nadzornim odborima trgovačkih društava, pod uvjetom da su trgovačka društva, u kojima je dužnosnik član nadzornih odbora, od posebnog interesa za jedinicu lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, te da dužnosnik za članstvo u nadzornim odborima navedenih trgovačkih društava ne prima nikakvu naknadu ili dar, osim naknade putnih i drugih troškova.

2. Ne predstavlja situaciju sukoba interesa činjenica da dužnosnik koji obnaša dužnost župana, istodobno obnaša i poslove predsjednika Upravnog vijeća županijske lučke uprave.“

1. U provedenom postupku utvrđeno je, u pogledu toč. 1, da je izmjenama i dopunama Zakona, koje su donesene 28. svibnja 2008, a koje su u pogledu čl. 11. st. 6. Zakona stupile na snagu 1. rujna 2008, uvedeno je ograničenje broja nadzornih odbora trgovačkih društava, u kojima dužnosnik može biti članom, na najviše dva nadzorna odbora trgovačkih društava, koja su od posebnog državnog interesa, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član nadzornog odbora trgovačkog društva po položaju.

Međutim, navedenim izmjenama i dopunama Zakona nije izmijenjen čl. 11. st. 7. Zakona, kojim se utvrđuje da dužnosnici, koji obnašaju dužnost u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave mogu biti članovima nadzornih odbora trgovačkih društava u vlasništvu jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ili u kojima te jedinice imaju udjele, a od posebnog su interesa za tu jedinicu.

Budući da čl. 11. st. 7. Zakona nije izmijenjen na način da postoji ograničenje u pogledu broja nadzornih odbora trgovačkih društava, u kojima dužnosnik može biti članom, valjalo je donijeti mišljenje kao u dispozitivu ovoga akta pod 1.

2. Člankom 75. st. 1. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama („Narodne novine“, broj 158/03 i 141/06), određeno je da odluku o osnivanju županijske uprave može donijeti županijsko poglavarstvo, na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, u kojem slučaju su podnositelji zahtjeva i suosnivači.

Istom odredbom zakona utvrđeno je da se lučka uprava osniva za upravljanje, gradnju i korištenje luka otvorenih za javni promet, koje su od županijskog i lokalnog značenja.

Člankom 76. st. 1. istog zakona utvrđeno je da tijela lučke uprave čine Upravno vijeće i ravnatelj, a stavak 2. istog članka propisuje da Upravno vijeće ima pet članova, od kojih dva člana i predsjednika imenuju osnivači, jednog člana imenuje ministar iz redova lučke kapetanije na čijem je području sjedište lučke uprave, a jednog člana imenuju predstavnici ovlaštenika koncesije koji imaju koncesije na području lučke uprave.

Županijsko poglavarstvo može na prijedlog župana, pod određenim uvjetima raspustiti Upravno vijeće lučke uprave (čl. 76. st.4. navedenog zakona).

Upravno vijeće odobrava financijski izvještaj o radu i izvještaje o izvršenju godišnjeg programa rada i razvoja luke i dostavlja putem nadležnog upravnog tijela županije, županijskom poglavarstvu (čl. 76. st. 5. navedenog zakona).

Upravno vijeće donosi statut lučke uprave uz suglasnost županijskog poglavarstva (čl. 76. st. 6. navedenog zakona).

U vezi s gore navedenim, a na temelju činjenice da je interes županije, kao javni interes zastupljen u obavljanju poslova županijske lučke uprave trima od ukupno pet članova Upravnog vijeće, očita je intencija zakonodavca da taj javni interes bude predstavljen većinom, koju čini županija.

Stoga ne postoji situacija sukoba interesa u konkretnom slučaju, gdje je taj javni interes iskazan izravnije, imenovanjem predsjednika Upravnog vijeća iz redova županijske vlasti.

b) Dužnosnik Damir Felak, dipl.ing.šum, član Uprave trgovačkog društva „Hrvatske šume“ d.o.o. (zahtjev podnesen 7. srpnja 2008, mišljenje doneseno 9. listopada 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

Članstvo dužnosnika Damira Felaka, dipl.ing.šum. u Nadzornom odboru trgovačkog društva Podravka d.d. predstavlja počevši od 1. rujna 2008. situaciju sukoba interesa prema čl. 11. st. 5. i 6. Zakona, s obzirom na činjenicu da je isti od 13. ožujka 2008. obavlja poslove člana uprave trgovačkog društva „Hrvatske šume“ d.o.o.

U provedenom postupku je utvrđeno da je na temelju čl. 2. st. 1. al. 32. Zakona, u vezi s čl. 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti („Narodne novine“, broj 60/08) podnositelj zahtjeva počevši od 1. rujna 2008. postao dužnosnik u smislu odredaba Zakona.

U skladu s navedenim, na dužnosnika se primjenjuje odredba čl. 11. st. 5. Zakona o načelnoj zabrani članstva u upravama i nadzornim odborima trgovačkih društava, uz iznimku, navedenu u čl. 11. st. 6. Zakona, koja dužnosniku dopušta članstvo u najviše dva nadzorna odbora trgovačkih društava od posebnog državnog interesa, ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član nadzornog odbora trgovačkog društva po položaju.

Budući da trgovačko društvo nije navedeno kao trgovačko društvo od posebnog državnog interesa u važećoj Odluci o popisu trgovačkih društava od posebnog državnog interesa („Narodne novine“, broj 140/04, 160/04-ispravak i 174/04) te da u konkretnom slučaju ne postoji poseban zakon, kojim bi bilo određeno da je navedeni dužnosnik član Nadzornog odbora trgovačkog društva Podravka d.d. po položaju, doneseno je mišljenje sa sadržajem, kako je navedeno u izreci ovoga akta.

c) Prijedlog za davanje mišljenja Darka Bratulića, dipl. ing, direktora IVS-Istarskog vodozaštitnog sustava d.o.o. Buzet (prijedlog podnesen 13. lipnja 2008, mišljenje doneseno 9. listopada 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

1.Trgovačko društvo (d.o.o.) koje je u potpunosti u vlasništvu jedinica lokalne samouprave ne smatra se trgovačkim društvom koje je u cijelosti u državnom vlasništvu u smislu čl. 2. st. 1. Zakona

2.Trgovačko društvo (d.o.o.) koje je u vlasništvu jedinica lokalne samouprave (51%), županije (23%) i Hrvatskih voda (26%) ne smatra se trgovačkim društvom koje je u cijelosti u državnom vlasništvu u smislu čl. 2. st. 1. Zakona.

3.Članovi uprave Hrvatskih voda d.o.o. dužnosnici su u smislu čl. 2. st. 1. Zakona.

4.Ograničenje u pogledu broja članstava u nadzornim odborima trgovačkih društava iz čl. 11. st. 6. Zakona ne odnosi se na dužnosnike lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave;

5.Dužnosnik lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave koji je imenovan u nadzorni odbor trgovačkog društva u vlasništvu te jedinice, a koje nije utvrđeno kao društvo od posebnog interesa za tu jedinicu, nalazi s u okolnostima sukoba interesa.

6.Ako trgovačko društvo odnosno član uprave tog društva isplate naknadu za rad u tom društvu članu nadzornog odbora-dužnosniku, odgovoran je sukladno Zakonu isključivo dužnosnik.

Predlagatelj u toč. 1. pita da li se trgovačko društvo koje je u cijelosti u vlasništvu jedinica lokalne samouprave smatra trgovačkim društvom koje je u cijelosti u državnom vlasništvu.

Zakon u svim svojim relevantnim odredbama dosljedno razlikuje državnu razinu i razinu lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, i u pogledu dužnosnika tih razina i u pogledu pravnih osoba vezanih uz navedene razine.

Stoga je dano mišljenje kao u dispozitivu pod 1.

U toč. 2. podneska predlagatelj pita da li se trgovačko društvo koje je dijelom u vlasništvu županije, a dijelom u vlasništvu Hrvatskih voda može smatrati trgovačkim društvom koje je u cijelosti u držanom vlasništvu.

Mišljenje koje je dano u toč. 2. dispozitiva slijedi razloge, navedene u obrazloženju toč. 1.

U toč. 3. podnositelj pita jesu li članovi uprave trgovačkog društva Hrvatske vode d.o.o. dužnosnici u smislu Zakona. Budući da je trgovačko društvo Hrvatske vode d.o.o. u Sudskom registru trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj navedeno kao društvo, čiji je jedini osnivač Republika Hrvatska, doneseno je mišljenje kao u izreci pod 3.

U toč. 4. predlagatelj pita da li se ograničenje broja članstava u trgovačkim društvima za dužnosnike državne razine odnosi i na dužnosnike na razini lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

Budući da izmjenom i dopunom Zakona to ograničenje nije protegnuto i na dužnosnike lokalne odnosno područne (regionalne) razine, dano je mišljenje kao u dispozitivu pod 4.

Pod toč. 5. predlagatelj pita koje su posljedice za dužnosnika lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, koji je imenovan u nadzorni odbor trgovačkog društva koje je u vlasništvu te jedinice, a to trgovačko društvo nije utvrđeno kao trgovačko društvo od posebnog interesa za tu jedinicu.

S obzirom na činjenicu da Zakon dužnosnicima dopušta članstvo u nadzornim odborima samo onih trgovačkih društava koja su utvrđena kao trgovačka društva od posebnog interesa za jedinicu lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, dano je mišljenje kao u izreci pod 5.

Pod toč. 6. predlagatelj pita postoji li odgovornost trgovačkog društva i člana uprave trgovačkog društva za činjenicu da je dužnosniku isplaćena naknada za rad u nadzornom odboru tog trgovačkog društva.

Uzimajući u obzir da Zakon utvrđuje isključivu odgovornost dužnosnika za nepripadno isplaćenu naknadu, dano je mišljenje kao u dispozitivu pod 6.

d) Dužnosnik Josip Friščić, potpredsjednik Hrvatskoga sabora (zahtjev podnesen 31. siječnja 2008, mišljenje doneseno 20. studenoga 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

„Ručni sat, koji je dužnosnik Josip Friščić primio kao dar od djelatnika Koprivničko-križevačke županije u povodu prestanka obnašanja dužnosti, ne smatra se nedopuštenim darom u smislu čl. 8. Zakona.“

Dužnosnik zahtijeva pojašnjenje odredbe čl. 8. Zakona u kontekstu činjenice da je u prigodi prestanka obnašanja dužnosti župana Koprivničko-križevačke županije od djelatnika Županije primio na dar ručni sat marke Tissot, odnosno pita radi li se u konkretnom slučaju o nedopuštenom daru u smislu odredbe čl. 8. Zakona.

Ocjenjujući okolnosti navedenog slučaja, Povjerenstvo ističe kako je za postupanje sukladno odredbama Zakona o darovima koje dužnosnici prime tijekom obnašanja dužnosti relevantna odredba čl. 8. st. 1. Zakona. Navedena odredba načelno određuje da se darom, nedopuštenim u smislu Zakona, smatraju novac, stvari bez obzira na njihovu vrijednost, prava i usluge dane bez naknade koje dužnosnika dovode ili mogu dovesti u odnos zavisnosti ili kod njega stvaraju obvezu prema darovatelju.

Ova načelna odredba Zakona, po kojoj je nedopušten dar onaj, koji kod dužnosnika stvara ili može stvoriti obvezu prema darovatelju, ili koji dužnosnika dovodi ili može dovesti u odnos zavisnosti prema darovatelju, primarna je u odnosu na konkretnu odredbu čl. 8. st. 3. Zakona, koji propisuje da dužnosnik smije zadržati samo dar simbolične vrijednosti i to najviše u vrijednosti do 500,00 kn.

U skladu s navedenim, nedopušteni dar može biti i onaj čija je novčana vrijednost manja od 500,00 kn (ali dužnosnika dovodi u odnos zavisnosti), a, *vice versa*, dar čija je vrijednost nominalno veća od navedenog iznosa može biti dar koji je dopušten u smislu čl. 8. st. 1. Zakona (jer dužnosnik njegovim primanjem nije doveden u odnos zavisnosti niti je njime stvorena obveza dužnosnika prema darovatelju).

Dopustivost dara, čija je vrijednost veća od 500,00 kn, ocjenjuje se u svakom pojedinačnom slučaju, pri čemu Povjerenstvo ističe da je dužnosnik za svaki takav dar dužan zatražiti mišljenje Povjerenstva u smislu čl. 5. st. 1. Zakona.

Povjerenstvo ocjenjuje da u konkretnom slučaju okolnosti darovanja upućuju na zaključak da dar, koji je primio dužnosnik Friščić nije imao (niti može imati) za posljedicu obvezu dužnosnika prema darovateljima niti je dužnosnik konkretnim darovanjem doveden u odnos zavisnosti prema darovatelju (niti konkretnim darovanjem može biti doveden u takav odnos).

Ovo mišljenje na dobar način ilustrira suštinu pojma sukoba interesa, koji je, prema zakonskoj definiciji, „situacija u kojoj su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom ili kad privatni interes utječe ili može utjecati na nepristranost dužnosnika u obnašanju javne dužnosti“.

U konkretnom slučaju, ostavljajući po strani činjenicu kako je posve nezamisliva situacija da je sam dužnosnik inicirao darivanje s namjerom stjecanja osobne materijalne koristi, valja istaknuti da je krug darivatelja, iako načelno odrediv, praktički posve neodređen u bitnom smislu stvaranja obveze, odnosno odnosa ovisnosti, koji bi na kraju upućivao na to da je dužnosnik primanjem takvog dara *implicite* pristao u budućnosti postupati po zahtjevu darovatelja, a protivno javnom interesu, što bi prema prvom dijelu zakonske definicije predstavljalo sukob interesa.

U pogledu drugog dijela definicije (sukob interesa je i situacija kad privatni interes utječe ili može utjecati na nepristranost dužnosnika u obnašanju javne dužnosti), u konkretnom slučaju nije moguće da primanje konkretnog dara utječe ili može utjecati na nepristranost dužnosnika u obnašanju dužnosti župana (jer je dar učinjen upravo u povodu prestanka obnašanja te

dužnosti), a isto tako nije vjerojatno da konkretno darovanje utječe ili može utjecati na nepristrano obnašanje dužnosti potpredsjednika Hrvatskog sabora (teško je dovesti u takav međuodnos konkretan krug darovatelja i konkretnu dužnost).

Međutim, valja naglasiti da, kako je navedeno i u obrazloženju mišljenja, ovo mišljenje vrijedi za konkretne okolnosti slučaja, i ni u kom slučaju ne predstavlja generalizirani zaključak o dopustivosti takvog dara navedenom dužnosniku u drugim okolnostima ili o dopustivosti takvoga dara uopće. Naprotiv, posve je moguće da bi isti dar istom ili drugom dužnosniku u drugačijim okolnostima (primjerice učinjen dužnosniku tijela jedinice lokalne samouprave od nekolicine službenika te iste jedinice lokalne samouprave koji imaju udjele u trgovačkim društvima, koja obavljaju djelatnosti, za koje općina namjerava provesti postupak javne nabave) sadržajno bio situacija sukoba interesa, koju bi kao takvu ocijenilo i ovo Povjerenstvo.

e) Prijedlog za davanje mišljenja Branka Škrobonje, predstojnika Ureda župana Primorsko-goranske županije (prijedlog podnesen 15. veljače 2008, mišljenje doneseno 20. studenoga 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

„1. Dužnosnici, pa tako i zastupnici u Hrvatskom saboru, mogu biti članovi upravnih vijeća ustanova koje ne obavljaju djelatnost radi stjecanja dobiti, ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, osim prava na naknadu putnih i drugih troškova.

2. Dužnosnici, pa tako i zastupnici u Hrvatskom saboru, mogu biti članovi nadzornih odbora trgovačkih društava, koja su u vlasništvu jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ili u kojima te jedinice imaju udjele, ako su ta trgovačka društva utvrđena kao trgovačka društva od posebnog interesa za tu jedinicu lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

3. Dužnosnici mogu biti članovi skupština trgovačkih društava.“

Podnositelj navodi da je Primorsko-goranska županija osnivač ustanova (zdravstvenih, kulturnih i drugih), u kojima je imenovala za članove upravnih vijeća i nekolicinu osoba, koji su istovremeno i dužnosnici –zastupnici u Hrvatskom saboru.

Podnositelj pita mogu li ti dužnosnici biti članovi upravnih vijeća navedenih ustanova, smiju li za navedeno članstvo primiti naknadu te da li ti dužnosnici mogu biti članovi nadzornih odbora i skupština trgovačkih društava, čiji je osnivač jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

U pogledu mogućnosti da dužnosnici budu članovima upravnih vijeća ustanova, relevantna je odredba čl. 11. st. 8. Zakona, kojom je propisano da dužnosnici smiju biti članovi upravljačkih i nadzornih odbora neprofitnih pravnih osoba kao što su zaklade, udruge i druge pravne osobe koje obavljaju znanstvenu, kulturnu, sportsku i sličnu djelatnost.

Analognim tumačenjem navedene odredbe u krug pravnih osoba, u kojima dužnosnici mogu biti članovi upravljačkih ili nadzornih organa, uključene su i ustanove, uz ograničenje koje proistječe iz odredbe čl. 1. st. 3. Zakona o ustanovama („Narodne novine“, broj 76/93, 29/97, 47/99 i 75/08). Tom odredbom utvrđena je mogućnost da ustanove obavljaju svoju djelatnost radi stjecanja dobiti te da se u tom slučaju na takve ustanove primjenjuju propisi o trgovačkim društvima. U čl. 35. st. 1. Zakona o ustanovama propisano je da upravno vijeće upravlja ustanovom, čime to tijelo ima obilježja upravljačkog odbora iz čl. 11. st. 8. Zakona (ako se radi o ustanovi koja djelatnost ne obavlja radi stjecanja dobiti, odnosno, prema čl. 11. st. 5. Zakona, uprave trgovačkog društva (ako se radi o ustanovi koja obavlja djelatnost radi stjecanja dobiti).

Budući da Zakon beziznimno priječi mogućnost da dužnosnici budu članovi uprava trgovačkih društava, a u skladu s gore navedenim, doneseno je mišljenje kao u izreci ovoga akta pod 1.

U pogledu mogućnosti da dužnosnici budu članovi nadzornih odbora trgovačkih društava, čiji je osnivač ili jedan od osnivača jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, Povjerenstvo ističe da dužnosnici-zastupnici u Hrvatskom saboru mogu biti članovi nadzornog odbora trgovačkog društva koja su u vlasništvu jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ili u kojima ta jedinica ima udjele, ako je takvo trgovačko društvo odlukom predstavničkog tijela te jedinice utvrđeno kao trgovačko društvo od posebnog interesa za tu jedinicu. U vezi s navedenim, donesena je mišljenje kao u toč. 2. dispozitiva ovoga akta.

Budući da prema Zakonu ne postoje zapreke da dužnosnici budu članovi skupština trgovačkih društava, doneseno je mišljenje kao u toč. 3. izreke ovoga akta.

f) Dužnosnik Vladimir Ivković, zastupnik u Hrvatskom saboru (zahtjev podnesen 13. veljače 2008, mišljenje doneseno 20. studenoga 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

„1. Dužnosnik Vladimir Ivković ne može istodobno s obnašanjem dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru biti članom uprave trgovačkog društva „Međimurje – plin“ d.o.o. Čakovec.

2. Dužnosnik iz toč. 1. ove odluke poziva se da u roku od 30 (trideset) dana od dana primitka ovoga mišljenja razriješi navedeni sukob interesa.“

Dužnosnik pita da li činjenica što uz obnašanje dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru istodobno obavlja poslove direktora u trgovačkom društvu „Međimurje – plin“ d.o.o. Čakovec predstavlja situaciju sukoba interesa.

Povjerenstvo ističe da je čl. 239. st. 1. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, broj 111/93, 34/99, 121/99, 118/03 i 107/07) određeno da se uprava trgovačkog društva sastoji od jedne ili više osoba (direktora).

Budući da je odredbom čl. 11. st.5. Zakona propisano da dužnosnici ne mogu biti članovi uprava trgovačkih društava, Povjerenstvo je donijelo mišljenje kao u dispozitivu pod 1.

Kako istodobno obnašanje dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru i obavljanje poslova člana uprave trgovačkog društva predstavlja situaciju sukoba interesa, Povjerenstvo je odlučilo kao u izreci mišljenja pod 2.

g) Prijedlog za davanje mišljenja Zvonimira Puljara-Matića, predstojnika Ureda gradonačelnika Grada Raba (prijedlog podnesen 19. rujna 2008, mišljenje doneseno 20. studenoga 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

„Dužnosnik, gradonačelnik Grada Raba, može biti članom nadzornog odbora trgovačkog društva „Imperijal“ d.d. Rab, budući da je navedeno društvo utvrđeno kao društvo od posebnog državnog interesa.“

Podnositelj pita može li dužnosnik, gradonačelnik Grada Raba, biti članom nadzornog odbora trgovačkog društva „Imperijal“ d.d. Rab.

Budući da je Odlukom o popisu trgovačkih društava od posebnog državnog interesa („Narodne novine“, broj 140/04, 160/04 i 174/04) utvrđeno da je trgovačko društvo

„Imperijal“ d.d. Rab od posebnog državnog interesa, doneseno je mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta.

h) Dužnosnik Damir Felak, dipl. ing. šum, član uprave trgovačkog društva „Hrvatske šume“ d.o.o. (zahtjev podnesen 28. listopada 2008, mišljenje doneseno 20. studenoga 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

„Dužnosnik Damir Felak, član uprave trgovačkog društva „Hrvatske šume“ d.o.o. dužan je u roku od trideset (30) dana razriješiti situaciju sukoba interesa, koju predstavlja činjenica, utvrđena mišljenjem Povjerenstva broj gornji od 9. listopada 2008, da je dužnosnik istodobno i član Nadzornog odbora trgovačkog društva „Podravka“ d.d.“

Povjerenstvo je svojim mišljenjem, broj gornji, od 9. listopada 2008. utvrdilo sljedeće: „Članstvo dužnosnika Damira Felaka, dipl.ing.šum. u Nadzornom odboru trgovačkog društva Podravka d.d. predstavlja počevši od 1. rujna 2008. situaciju sukoba interesa prema čl. 11. st. 5. i 6. Zakona, s obzirom na činjenicu da je isti od 13. ožujka 2008. obavlja poslove člana uprave trgovačkog društva „Hrvatske šume“ d.o.o.“

Dužnosnik je svojim dopisom od 28. listopada 2008. zatražio dopunsko mišljenje Povjerenstva o primjerenom roku za razrješavanje navedenog sukoba interesa.

Povjerenstvo je, razmatrajući zahtjev dužnosnika, donijelo mišljenje, kao je navedeno u dispozitivu ovoga akta.

i) Dužnosnik Dubravko Grbac, općinski načelnik Općine Skrad (zahtjev podnesen 20. listopada 2008, mišljenje doneseno 11. prosinca 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

„1. Dužnosnici, članovi poglavarstva općine, ne mogu istodobno biti članovi uprave trgovačkog društva.

2. Ne predstavlja situaciju sukoba interesa okolnost da dužnosnik, član poglavarstva općine Skrad, istodobno obavlja poslove upravitelja Šumarije Skrad.“

Podnositelj zahtjeva u podnesku pita može li član Poglavarstva Općine biti istodobno član uprave komunalnog poduzeća u kojem Općina ima 9,5% udjela te da li član Poglavarstva može biti istodobno i upravitelj Šumarije Skrad.

Budući da je u provedenom postupku, na temelju usmene izjave dužnosnika utvrđeno da se radi o pravnoj osobi koja je trgovačko društvo te da čl. 11. st. 5. Zakona dužnosnicima zabranjuje članstvo u upravama trgovačkih društava doneseno je mišljenje kao u dispozitivu pod 1.

Drugi dio zahtjeva odnosi se na obavljanje poslova upravitelja Šumarije Skrad dužnosnika, koji istodobno obnaša dužnost člana Poglavarstva Općine Skrad.

U provedenom postupku je utvrđeno da su Hrvatske šume d.o.o. trgovačko društvo, čiji je osnivač Republika Hrvatska. Unutarnja organizacija društva obuhvaća kao unutarnje organizacijske dijelove Direkciju, Uprave šuma, Šumarije, i Radne jedinice (čl. 4. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji „Hrvatskih šuma“ p.o. Zagreb, ur.broj:349-01-95-2171, 24. ožujka 1995.). Organizacijski dijelovi navedenog društva nemaju pravnu osobnost. Upravitelj šumarije rukovodi šumarijom (čl . 43. Pravilnika). Imenuje ga Uprava društva na prijedlog

voditelja Uprave šuma (čl. 3. Pravilnika o radu).U čl. 42. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji navode se poslovi koji se obavljaju u šumariji. Iz sadržaja navedenih poslova proizlazi da se u konkretnom slučaju ne radi o nedopuštenoj djelatnosti odnosno djelatnosti koja je u suprotnosti s obnašanjem javne dužnosti (čl. 9. i 10. st. 2. Zakona) te je stoga doneseno mišljenje kao u dispozitivu pod 2.

j)Dužnosnik Ante Sanader, župan Splitsko-dalmatinske županije (zahtjev podnesen 16. listopada 2008, mišljenje doneseno 11. prosinca 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

„Dužnosnik, član poglavarstva županije ne može istodobno obavljati poslove pomoćnika v.d. pročelnika upravnog odjela županije.“

Postupak za davanje mišljenja pokrenut je na temelju zahtjeva dužnosnika Ante Sanadera, dipl. ing, župana Splitsko-dalmatinske županije.

Podnositelj zahtjeva navodi da član Poglavarstva Županije dužnost obnaša „neprofesionalno“ te da istodobno obavlja poslove pomoćnika v.d. pročelnika Upravnog odjela Županije za prostorno uređenje.

Za odlučivanje o postojanju sukoba interesa Povjerenstvo ističe kao bitnu okolnost da se u konkretnom slučaju, kod obje vrste poslova koje dužnosnik obavlja, radi o poslovima iste funkcije vlasti (upravne). Istodobno obavljanje navedenih poslova kod dužnosnika stvara okolnosti u kojima je trajno u mogućnosti sudjelovati u donošenju odluka na dužnosničkoj razini, koje izvršava kao službenik u lokalnoj samoupravi. Takve okolnosti suprotne su načelima odgovornosti, nepristranosti i vjerodostojnosti dužnosnika prema odredbi čl. 3. st. 1. Zakona te načelu zaštite javnog interesa.

Povjerenstvo ističe također da je odredbom čl. 38. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj samoupravi („Narodne novine“, broj 86/08) propisano da službenik u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi može izvan redovitog radnog vremena, po prethodnom pisanom odobrenju pročelnika upravnog tijela, samostalno obavljati poslove ili raditi kod drugoga, ako to nije u suprotnosti sa službom, odnosno ako zakonom nije drukčije propisano te ne predstavlja sukob interesa ili prepreku za uredno obavljanje redovitih zadataka niti šteti ugledu službe.

k)Prijedlog za davanje mišljenja Tedija Chiavalona, glavnog tajnika Istarskog demokratskog sabora (prijedlog podnesen 14. listopada 2008, mišljenje doneseno 11. prosinca 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

„Dužnosnik, zamjenik gradonačelnika, ne može biti član uprave trgovačkog društva.“

Podnositelj prijedloga pita može li dužnosnik, zamjenik gradonačelnika, biti član uprave trgovačkog društva, koje je u pretežitom vlasništvu te jedinice lokalne samouprave, a navedeno društvo je odlukom predstavničkog tijela te jedinice proglašeno trgovačkim društvom od posebnog interesa za tu jedinicu lokalne samouprave.

Budući da je čl. 11. st. 5. Zakona propisano da dužnosnici ne mogu biti članovima uprava trgovačkih društava, doneseno je mišljenje kao u izreci ovoga akta.

l)Prijedlog za davanje mišljenja Mirjane Vatauvuk, tajnice Ministarstva pravosuđa (prijedlog podnesen 24. studenoga, mišljenje doneseno 11. prosinca 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

„Ne predstavlja situaciju sukoba interesa činjenica da dužnosnik, ministar pravosuđa, uz dužnost koju obnaša, izvršava i obveze te ostvaruje prava iz radnog odnosa koja ima kao nastavnik na visokom učilištu.“

U podnesku podnositeljica pita može li dužnosnik, ministar pravosuđa, zadržati radni odnos na fakultetu u visini od 30% radnog vremena, a u Ministarstvu u visini od 70%.

Člankom 9. Zakona utvrđuje se da dužnosnik može obavljati onu djelatnost „koja je dopuštena Zakonom“. Članak 10 st. 2. Zakona konkretizira navedenu odredbu propisujući da dužnosnik za vrijeme obnašanja javne dužnosti može uz naknadu obavljati i druge djelatnosti ako to nije u suprotnosti s obnašanjem javne dužnosti.

U konkretnom slučaju, obavljanje obrazovne djelatnosti na visokom učilištu predstavlja djelatnost koja nije u suprotnosti s obavljanjem javne dužnosti u smislu čl. 10. st. 2. Zakona te je Povjerenstvo donijelo mišljenje kao u dispozitivu ovoga akta.

m) Prijedlog za davanje mišljenja Mihovile Franetović, djelatnice Tajništva Splitsko-dalmatinske županije (prijedlog podnesen 18. studenoga 2008, mišljenje doneseno 11. prosinca 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

„Dužnosnik, župan Splitsko-dalmatinske županije, ne može biti član Nadzornog odbora športskog dioničkog društva „Hajduk“, ako to društvo nije odgovarajućom odlukom proglašeno društvom od posebnog interesa.“

U provedenom postupku je utvrđeno da je u tijeku postupak upisa NK Hajduka u registar kao športskog dioničkog društva, sukladno čl. 15. Zakona o športu („Narodne novine“, broj 71/06). Budući da se u čl. 15, st. 2. Zakona o športu navodi da se na športska dionička društva primjenjuju, u kontekstu relevantnom za primjenu Zakona, odredbe Zakona o trgovačkim društvima.

Budući da je odredbom čl. 11. st. 5. Zakona za dužnosnike utvrđena zabrana članstva u nadzornim odborima trgovačkih društava te da navedena pravna osoba nije proglašena društvom od posebnog interesa u smislu čl. 11. st. 5. odnosno čl. 11. st. 7. Zakona, Povjerenstvo je donijelo mišljenje kao u izreci ovoga akta.

n) Dužnosnik Ingo Kamenar, član Županijskog poglavarstva Primorsko-goranske županije (zahtjev podnesen 4. listopada 2008, mišljenje doneseno 11. prosinca 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

1. Dužnosnik Ingo Kamenar, član Poglavarstva Primorsko-goranske županije može imati 0,5% i više dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu.

2. Dužnosnik iz toč. 1. ovog mišljenja obavezan je prenijeti svoja upravljačka prava na temelju udjela u društvu na drugu osobu ili posebno tijelo (povjerenika).

3. Dužnosnik iz toč. 3. ovog mišljenja ne može biti članom uprave trgovačkog društva te se poziva da u roku od 30 dana otkloni uzroke postojanja sukoba interesa.

Dužnosnik pita može li biti vlasnikom odnosno imati udjele u trgovačkom društvu i volonterski obnašati dužnost člana Poglavarstva.

U provedenom postupku je utvrđeno da je dužnosnik vlasnik više od 0,5% udjela u trgovačkom društvu, u kojem je član uprave. U smislu čl. 11. st. 1 Zakona, ne postoje

ograničenja u pogledu dužnosnikova vlasništva dionica odnosno udjela u trgovačkim društvima.

Međutim, dužnosnik koji ima 0,5% i više dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu obavezan je svoja upravljačka prava prenijeti na povjerenika (čl. 11. st. 1. Zakona).

Budući da je u postupku utvrđeno i da je dužnosnik član uprave trgovačkog društva, navedena okolnost predstavlja situaciju sukoba interesa u smislu čl. 11. st. 5. Zakona, koju je dužnosnik dužan razriješiti te je doneseno mišljenje kao u izreci ovoga akta.

nj) Dužnosnik Georg Žeželić, član poglavarstva Primorsko-goranske županije (zahtjev podnesen 4. listopada 2008, mišljenje doneseno 11. prosinca 2008.)

Izreka mišljenja glasi:

1. Dužnosnik Georg Žeželić, član Poglavarstva Primorsko-goranske županije može imati 0,5% i više dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu.

2. Dužnosnik iz toč. 1. ovog mišljenja obavezan je prenijeti svoja upravljačka prava na temelju udjela u društvu na drugu osobu ili posebno tijelo (povjerenika).

3. Dužnosnik iz toč. 3. ovog mišljenja ne može biti članom uprave trgovačkog društva te se poziva da u roku od 30 dana otkloni uzroke postojanja sukoba interesa.

Dužnosnik pita može li biti vlasnikom odnosno imati udjele u trgovačkom društvu i volonterski obnašati dužnost člana Poglavarstva.

U provedenom postupku je utvrđeno da je dužnosnik vlasnik više od 0,5% udjela u trgovačkom društvu, u kojem je član uprave. U smislu čl. 11. st. 1. Zakona, ne postoje ograničenja u pogledu dužnosnikova vlasništva dionica odnosno udjela u trgovačkim društvima.

Međutim, dužnosnik koji ima 0,5% i više dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu obavezan je svoja upravljačka prava prenijeti na povjerenika (čl. 11. st. 1. Zakona).

Budući da je u postupku utvrđeno i da je dužnosnik član uprave trgovačkog društva, navedena okolnost predstavlja situaciju sukoba interesa u smislu čl. 11. st. 5. Zakona, koju je dužnosnik dužan razriješiti te je doneseno mišljenje kao u izreci ovoga akta.

4. Odluke Povjerenstva

Odredbom čl. 17. st. 3. Zakona propisano je da Povjerenstvo donosi odluku o tome je li određeno djelovanje ili propust dužnosnika povreda odredbi Zakona.

Povjerenstvo je u 2008. godini donijelo 6 odluka

Slijede integralni tekstovi svih donesenih odluka, odnosno sadržaji izreka i obrazloženja.

a) Dužnosnik Ante Mamut Batina, općinski načelnik Općine Marina (prijava podnesena 9. lipnja 2008, odluka donesena 9. listopada 2008.)

Izreka odluke glasi:

1. Odbija se prijava sukoba interesa, podnesena protiv dužnosnika Ante Mamuta Batine, općinskog načelnika Općine Marina, u dijelu koji se odnosi na kršenje odredbi Zakona, budući da dužnosnik nije prekršio odredbe čl. 7. i 7.a Zakona o obavještanju o imovinskom stanju dužnosnika te o obavještanju o izvorima i načinu stjecanja imovine.

2. Odbacuje se prijava sukoba interesa, podnesena protiv navedenog dužnosnika, u dijelu koji se odnosi na kršenje odredbi propisa kojima se regulira izbor članova tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

1. U prijavi se navodi da je dužnosnik Ante Mamut Batina prekršio odredbe čl. 7. i 7.a Zakona, budući da nije u zakonskom roku obavijestio Povjerenstvo o svom imovinskom stanju te o izvorima i načinu stjecanja imovine.

Uvidom u registar obavijesti o imovinskom stanju dužnosnika („imovinskih kartica“) utvrđeno je da je dužnosnik ispunio svoju zakonsku obvezu sukladno odredbama čl. 7. i 7.a Zakona.

S obzirom na navedeno, Povjerenstvo je sukladno odredbi čl. 42. st. 1. toč. 2. Pravilnika donijelo odluku kao u dispozitivu pod 1.

2. U dijelu prijave, koji se odnosi na kršenje odredbi propisa kojima se regulira izbor članova tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, podnositelj prijave navodi da je dužnosnik izabran za općinskog načelnika, iako je prošlo više od 40 dana od dana provedenih izbora.

Budući da se navedeni dio prijave ne odnosi na povredu odredaba Zakona, Povjerenstvo je, sukladno odredbi čl. 38. i čl. 42. st. 1. toč. 1. Pravilnika donijelo odluku kao u dispozitivu pod 2.

b) Dužnosnik Damir Mateljan, općinski načelnik Općine Kamanje (prijava podnesena 22. rujna 2008, odluka donesena 20. studenoga 2008.)

Izreka odluke glasi:

Prijava podnesena protiv dužnosnika Damira Mateljana, općinskog načelnika Općine Kamanje, odbacuje se, budući da se ne odnosi na povredu odredaba Zakona.

Podnositeljica navodi da je nekretnina, zemljište u Kamanju, k.o. Police Pirišće, čkbr. 719/3 i 719/4 i druge u vlasništvu njezina oca 1960. godine oduzeta te prenesena u općenarodnu imovinu.

Podnositeljica tvrdi da postoji odgovornost općinskog načelnika za protupravni posjed i korištenje navedenog zemljišta od strane Općine, ali je iz prijedloga istodobno vidljivo da traje upravni postupak po zahtjevu predlagateljice, sukladno Zakonu o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine („Narodne novine“, broj 92/96, 39/99, 42/99, 92/99-ispstavak, 43/00, 131/00, 27/01, 65/01, 118/01, 80/02 i 81/02-ispstavak).

Budući da je na temelju gore navedenoga utvrđeno da Povjerenstvo nije nadležno za postupanje u smislu Zakona, donesena je odluka sa sadržajem kao je navedeno u dispozitivu ovoga akta.

c) dr. Josip Čulig, bivši ravnatelj Zavoda za javno zdravstvo Grada Zagreba (prijava podnesena 30. listopada 2008, odluka donesena 11. prosinca 2008.)

Izreka odluke glasi:

Odbacuje se prijedlog za pokretanje postupka odlučivanja o sukobu interesa protiv dr. Josipa Čuliga, bivšeg ravnatelja Zavoda za javno zdravstvo Grada Zagreba.

Podnositeljica prijedloga u podnesku navodi da je dr. Josip Čulig, dok je tijekom 2002. godine obavljao poslove ravnatelja Zavoda za javno zdravstvo Grada Zagreba, istodobno bio i predsjednik Povjerenstva za odabir javno zdravstvenih programa i zdravstvenih programa od interesa za Grad Zagreb u 2002. (osnovanog odlukom Gradskog ureda za zdravstvo, rad i socijalnu skrb Grada Zagreba).

Prema navodima predlagateljice, na natječaju, koji je raspisalo navedeno povjerenstvo, Zavod za javno zdravstvo dobio je ukupno 988.832,00 kn za 11 različitih programa.

Ne ocjenjujući istinitost navoda u prijedlogu za pokretanje postupka, Povjerenstvo je donijelo odluku o odbacivanju prijedloga u smislu čl. 38. Pravilnika, kako je navedeno u dispozitivu ovoga akta, budući da se navedene eventualne činjenice i okolnosti odnose na razdoblje prije stupanja Zakona na snagu.

d) Dužnosnik Milan Bandić, gradonačelnik Grada Zagreba (prijava podnesena 3. listopada 2008, odluka donesena 11. prosinca 2008.)

Izreka odluke glasi:

Odbija se prijedlog za pokretanje postupka odlučivanja o sukobu interesa protiv dužnosnika Milana Bandića, gradonačelnika Grada Zagreba.

Podnositelj prijedloga smatra da način na koji je dužnosnik Milan Bandić sudjelovao u postupku prijenosa 25% udjela Grada Zagreba u temeljnom kapitalu trgovačkog društva „Radio 101“ d.o.o. na sedamdeset troje bivših i sadašnjih udjelničara navedenoga trgovačkog društva predstavlja situaciju sukoba interesa u smislu Zakona.

U prethodnom postupku Povjerenstvo je utvrdilo sve činjenice koje su važne za odlučivanje o tome je li dužnosnik prekršio odredbe Zakona uvidom u isprave, koje je dužnosnik dostavio i to: odluke o preuzimanju prava osnivača javnog glasila Omladinski radio (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 28/90), odluke o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću-Radija 101 (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 37/90), odluke o imenovanju članova Upravnog odbora Radija 101 u ime Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 9/91), dopune odluke o osnivanju društva Radio 101, od 16. 1. 1991, podataka o strukturi vlasništva društva Radio 101, rješenje o upisu osnivanja društva s ograničenom odgovornošću Radio 101 u sudski registar Okružnog privrednog suda u Zagrebu od 6.2. 1991, reg. Ul. 1-11308, Statuta društva Radio 101, iz srpnja 1994, odluka o povišenju temeljne glavnice društva Radio 101 d.o.o. (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 2/96), zaključka o imenovanju jednog člana u Skupštinu društva Radio 101 (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 6/96), zaključka u svezi s dodjelom koncesije društvu Radio 101 d.o.o. iz Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 19/96), ugovora o prijenosu vlasništva nad dijelovima poslovnih udjela ustupatelja u trgovačkom društvu Radio 101 d.o.o. od 1.2.1999, ovjeren po javnom bilježniku pod br. OU-344/99, društvenog ugovora od 16.11.1999, ovjeren po javnom bilježniku pod br. OU-1084/99, vlasničke strukture i internetskog izlista društva Radio 101 d.o.o, presude Općinskog suda u Zagrebu, br. Pn-210/00, od 12.9.2007, žalbe tužitelja i izvansudske nagodbe, od 3.3.2008, zaključka o sastavu skupštine u trgovačkim društvima (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 11/05), zaključka o imenovanju člana Skupštine društva Radio 101 d.o.o (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 20/05), prijave poreza na dobit za razdoblje 1.1.-31.12.2006. za društvo Radio 101 d.o.o, prijave poreza na dobit za razdoblje 1.1.-31.12.2007. za društvo Radio 101 d.o.o, izvještaja o obavljenom nadzoru nad poslovanjem društva Radio 101 d.o.o, od 13.12.2007, zaključka o prijenosu poslovnog udjela u trgovačkom društvu Radio 101 d.o.o. (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 2/08), izvještaja o obavljenom nadzoru nad poslovanjem društva Radio 101 d.o. od 23.6.2008, dopisa klasa: 024-02/08-01/2, urbroj: 251-03-01/2-08-4, od 22.4.2008-dostava zaključka Gradske skupštine Grada Zagreba o prijenosu poslovnog udjela u trgovačkom društvu Radio 101 d.o.o, požurnica na prethodno navedeni dopis, od 5.6.2008, zapisnika sa sjednice Skupštine društva Radio 101 d.o.o, od 30.6.2008, protokola o prijenosu udjela Grada Zagreba u Radiju 101 d.o.o, sklopljenog 15.7.2008. između Grada Zagreba i Radija 101 d.o.o, dopisa društva Radio 101 d.o.o. od 5.9.2008. s podacima o članovima društva koji su prihvatili ponudu, temeljnom ulogu i udjelu

u prodajnoj cijeni koji otpada na svakog, javnobilježničke potvrde o članstvu u društvu Radija 101 d.o.o. br. OU-635/08, od 15.9.2008, ugovora o podjeli i prijenosu poslovnih udjela u trgovačkom društvu Radio 101 d.o.o, od 30.9.2008. i izvještaja za dan 7.11.2008. o uplati cjelokupnog iznosa od 554.600,00 kn (nominalne vrijednosti 25% udjela Grada Zagreba) na račun Grada Zagreba.

Na temelju provedenog dokaznog postupka Povjerenstvo je utvrdilo sljedeće:

Grad Zagreb je, odlukom od 4. 12. 1990. te dopunom odluke od 16.1.1991, osnivač trgovačkog društva, čija je tvrtka „Radio 101“ d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Gajeva 10.

Odlukom o povišenju temeljne glavnice društva „Radio 101“ iz Zagreba pristupanjem društvu djelatnika „Radija 101“ od 10.1.1996. Grad Zagreb zadržao je ulog u društvu koji u konačnom zbiru predstavlja 25% suvlasničkog udjela u društvu.

Ugovorom o prijenosu vlasništva nad dijelovima poslovnih udjela ustupatelja u trgovačkom društvu „Radio 101“ d.o.o. od 1.2.1999. utvrđeno je da temeljni kapital „Radija 101“ iznosi 2.218.600,00 kn te da su ustupom vlasništva ustupatelja, sedamdeset šestero stjecatelja postali suvlasnici 75% temeljnog kapitala društva, dok je za preostalih 25% kao udjelničar vlasnik Grad Zagreb.

Skupština društva je 28. rujna 1999. utvrdila pročišćeni tekst društvenog ugovora u kojem je temeljni kapital društva smanjen (radi zaokruživanja temeljnih uloga na višekratnik broja sto) na 2.215.400,00 kn, tako da temeljni udjel Grada Zagreba iznosi 554.600,00 kn.

Istim aktom utvrđeno je da članovi društva imaju pravo prvokupa poslovnih udjela od drugih članova društva, i to po cijeni koja odgovara nominalnoj vrijednosti udjela.

Na temelju navedenog, Gradska skupština Grada Zagreba je 6.3.2008. donijela zaključak o prijenosu poslovnog udjela u trgovačkom društvu „Radio 101“ d.o.o, kojim će se, primjenjujući pravo prvokupa za članove društva iz Društvenog ugovora, članovima društva ponuditi prijenos 25% udjela Grada Zagreba na jednake dijelove, odnosno na članove koji prihvate ponudu, a po cijeni koja odgovara nominalnoj cijeni udjela.

Sukladno navedenom zaključku, tajnik Grada Zagreba uputio je 22.4.2008. dopis, a 5.6. 2008. požurnicu, kojima se traži izjašnjavanje članova društva o ponudi.

30.6.2008. Skupština društva je utvrdila da će se o postupku prijenosa udjela sklopiti s Gradom protokol, koji je i sklopljen 15.7.2008.

Sukladno protokolu društvo je 5.9.2008. dostavilo popis sedamdeset troje članova društva koje su prihvatile ponudu Grada za prijenos poslovnog udjela, koji odgovara nominalnoj vrijednosti udjela.

Ugovor o podjeli i prijenosu poslovnih udjela u trgovačkom društvu „Radio 101“ d.o.o. s izjavom o preuzimanju temeljnog udjela sklopljen je 9.10.2008. godine između Grada Zagreba, zastupanog po gradonačelniku Milanu Bandiću (na temelju ovlaštenja danog zaključkom Gradske skupštine Grada Zagreba od 6.3.2008.) i sedamdeset i troje stjecatelja.

Iznos u visini od 554.600,00 kn na ime otkupa poslovnih udjela trgovačko društvo „Radio 101“ d.o.o. uplatilo je Gradu Zagrebu 7.11.2008.

Na temelju navedenog, Povjerenstvo je utvrdilo da dužnosnik, sudjelujući u postupku prijenosa poslovnih udjela navedenog trgovačkog društva, nije prekršio odredbe Zakona te je u smislu čl. 42. st. 1. toč. 2. Pravilnika donijelo odluku sa sadržajem kako je navedeno u izreci ovoga akta.

e) Dužnosnici Petar Čobanković, ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, prof. dr. sc. Dragan Kovačević, zastupnik u Hrvatskom saboru, Ivica Klem, općinski načelnik Općine Nijemci te Ivka Suman Podgajski (prijava podnesena 22. rujna 2008, odluka donesena 11. prosinca 2008.)

Izreka odluke glasi:

Odbacuje se prijedlog za pokretanje postupka odlučivanja o sukobu interesa protiv članova Povjerenstva za dodjelu koncesija za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske Petra Čobankovića, predsjednika, i prof. dr. sc. Dragana Kovačevića, Ivke Suman Podgajski, Ante Bagarića i Ivice Klema, članova.

Podnositeljica prijedloga navodi da je na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju javnog natječaja za dodjelu koncesije za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske na području Općine Drenovci Povjerenstvo za dodjelu koncesija za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske (u sastavu kako je navedeno u izreci ove odluke) provelo natječajni postupak te je Vladi Republike Hrvatske predložilo da donese odluku kojom se koncesija dodjeljuje trgovačkom društvu Stribor d.o.o. Vlada Republike Hrvatske je u skladu s prijedlogom i donijela odluku o dodjeli koncesije navedenom trgovačkom društvu

Podnositeljica prijedloga smatra da su tim prijedlogom predsjednik i članovi Povjerenstva za dodjelu koncesija za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu republike Hrvatske počinili kazneno djelo zlorabe položaja i ovlasti, jer su jedinom drugom sudioniku u javnom natječaju, PZ Sekice Drenovci, protivno odredbama Zakona o koncesijama propustili ispravno prosuditi poslovni ugled koji je po mišljenju podnositeljice prijedloga znatno bolji od onoga koji ima trgovačko društvo kojem je dodijeljena koncesija.

Ocjenjujući da se navodi podnositeljice prijedloga ne odnose isključivo na primjenu odredaba Zakona, Povjerenstvo je sukladno odredbi čl. 38. Pravilnika te odredbe čl. 212. st. 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91) donijelo odluku sa sadržajem kako je navedeno u dispozitivu ovoga akta.

f) Dužnosnik Stipo Gabrić, zastupnik u Hrvatskom saboru i gradonačelnik Grada Metkovića (prijava podnesena 26. veljače 2008, odluka donesena 11. prosinca 2008.)

Izreka odluke glasi:

Odbija se prijedlog za pokretanje postupka odlučivanja o sukobu interesa protiv dužnosnika Stipe Gabrića, zastupnika u Hrvatskom saboru i gradonačelnika Grada Metkovića.

Prijedlog za pokretanje postupka odlučivanja o sukobu interesa podnio je 26. veljače 2008. Vinko Vujević iz Sesveta.

Podnositelj prijedloga navodi da je dužnosnik vlasnik nekretnina, kako su navedene u prikazu zk. uložka – neslužbenoj kopiji, broj uložka 3447, k.o. Gornje Vrapče, sa stanjem na dan 15. 3. 2007, u ukupnoj površini od oko 11.600 m2, koje dužnosnik nije naveo u dužnosnikovom izvješću o imovini („imovinskoj kartici“).

U prethodnom postupku Povjerenstvo je od dužnosnika zatražilo očitovanje o navodima prijedloga.

U očitovanju na upit Povjerenstva, dužnosnik je 3. prosinca 2008. dostavio ugovor o kupoprodaji navedenih nekretnina, sklopljen 15. svibnja 2007, a ovjeren po javnom bilježniku Vladi Nikoliću iz Metkovića pod brojem OV-9429/2007 i 9430/20007. 11. prosinca 2007.

Budući da je prema navedenom utvrđeno da spomenute nekretnine nisu više, u smislu odredaba Zakona, u vlasništvu dužnosnika, Povjerenstvo je donijelo odluku, kako je navedeno u dispozitivu ovoga akta.

Vođenje registra – izvješće o imovnom stanju dužnosnika („imovinska kartica“)

Izmjenama i dopunama Zakona, koje su stupile na snagu 5. lipnja 2008, uvedene su promjene u pogledu sadržaja i oblika dužnosnikove obveze na obavještanje o imovnom stanju.

Naime, slijedeći metodologiju i sistematiku definiranja sadržaja pojma imovine Zakona o porezu na dohodak, zakonske izmjene sadržaja „imovinske kartice“ na podrobniji način utvrđuju što čini sadržaj dužnosnikove obveze izvješćivanja o imovini.

U skladu s time, Povjerenstvo je 19. studenoga 2008. donijelo zaključak o utvrđivanju sadržaja i oblika novog obrasca izvješća o imovnom stanju dužnosnika („Narodne novine“, broj 143/08.)

Uz kvalitativne izmjene samog obrasca izvješća, istim izmjenama i dopunama Zakona (čl. 2. st. 1. podstavak 35. Zakona) proširen je krug dužnosnika, obveznika Zakona, uključivanjem predsjednika i članova uprava trgovačkih društava koja su u cijelosti u državnom vlasništvu te članova županijskih, gradskih i općinskih poglavarstava i članova poglavarstva Grada Zagreba. Tako je Povjerenstvo bilo u obvezi prikupiti gotovo 3.000 „imovinskih kartica“ novih dužnosnika. (U pogledu novih dužnosnika-članova županijskih, gradskih i općinskih poglavarstava te članova poglavarstva Grada Zagreba, valja napomenuti da ti obnašatelji dužnosti od 15. travnja 2009. više nisu dužnosnici u smislu Zakona. Naime, čl. 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti-„Narodne novine“, broj 38/09-utvrđeno je da odredbe toga propisa, među kojima je i odredba o brisanju navedenih osoba iz kruga dužnosnika, stupaju na snagu na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora članova općinskih i gradskih vijeća, županijskih skupština i Gradske skupštine Grada Zagreba te općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba. Odluka Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju navedenih izbora stupila je na snagu 15. travnja 2009.)

U vezi s navedenim proširenjem kruga dužnosnika-članova poglavarstava, vrlo često ponavljao se upit ovih dužnosnika u pogledu postojanja obveze dostavljanja „imovinske kartice“ onih članova poglavarstava, koji su već bili članovima u trenutku stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona. Naime, člankom 8. st. 3. navedenih izmjena i dopuna Zakona propisano je da se obveza podnošenja izvješća na temelju novog obrasca odnosi na dužnosnike koji će biti imenovani nakon stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona.

U vezi s takvom formulacijom citiranog članka, dio dužnosnika postavljao je pitanje moraju li oni, budući da su u trenutku stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona već obavljali poslove članova poglavarstava, pa dakle nisu „imenovani nakon stupanja na snagu tih izmjena i dopuna, uopće dostavljati Povjerenstvu „imovinske kartice“. Povjerenstvo je u odgovorima na takva pitanja dakako pojašnjavalo da obveza dostavljanja „imovinske kartice“ postoji za sve dužnosnike pa u skladu s time i za „zatečene“ nove dužnosnike, i to na postojećem obrascu „imovinske kartice“, do trenutka dok ne bude utvrđen obrazac nove (jer bi u protivnom bila stvorena nova kategorija dužnosnika, za koju ne bi postojala osnovna obveza utvrđena Zakonom-obveza izvješćivanja o imovnom stanju).

Zaključne napomene Povjerenstva

U listopadu 2009. navršit će se 6 godina od stupanja na snagu Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti. Taj vremenski period nije osobito dugotrajan za primjenu jednog pravnog instituta, a osobito ne za primjenu konkretnog pravnog instituta koji predstavlja dio široke lepeze mjera borbe protiv korupcije.

Normativna (i dakako praktična) iskustva mnogih drugih zemalja na ovom području vremenski su višestruko duža, a sadržajno mnogostruko veća.

Međutim, ovaj vremenski raspon posve je dovoljan ne samo za ocjenu aktivnosti aktualnog sastava Povjerenstva, već i za procjenu ukupne dosadašnje prakse u primjeni ovoga propisa, i to procjenu koja želi uputiti osobito na ono čime područje sprječavanja sukoba interesa može postati još učinkovitijim.

I ovaj sastav Povjerenstva, kao i prethodni, ima osobit položaj, koji je uvjetovan relativnom recentnošću početka primjene propisa o sprječavanju sukoba interesa. Jedinstveno iskustvo u jednom uređenom pravnom sustavu, kakav je hrvatski, da se bude kreatorom i sudionikom u jednom novom dijelu pravnog sustava uključuje osobite odgovornosti s jedne strane, a s druge i neminovnu dvostruku ulogu (i onoga koji stvara propis i onoga koji taj propis primjenjuje), da se istodobno bude i učiteljem i učenikom onoga što treba normirati i primjenjivati.

Na razini zakonodavca to je posve vidljivo u potrebi da se jednom stvoreni propis mijenja i dopunjuje, kao odraz primjene, točnije praktičnih zahtjeva koje primjena upućuje postojećoj normi. Tako je i konkretni hrvatski propis koji regulira područje sukoba interesa u više navrata mijenjan i dopunjavan, sukladno praktičnim potrebama poboljšanja postojećih rješenja.

Na razini tijela koje propis primjenjuje to se očituje u nužnosti stvaranja pravne prakse u najširem smislu, koja će svojom sustavnošću, stalnošću, jasnoćom i najširoom primjenjivošću biti jamcem ispunjenja obveza koje Zakon propisuje, osobito prema onima na koje se neposredno odnosi, dakle prema dužnosnicima.

U kontekstu dograđivanja pravnog okvira (izmjena i dopuna propisa), Povjerenstvo značajnom ocjenjuje posljednju novelu Zakona, koja je stupila na snagu sredinom 2008, ponajprije u kontekstu dosljedne primjene načela javnosti u radu Povjerenstva. Širenjem primjene tog principa na sam rad Povjerenstva na sjednicama, a ne samo na rezultate toga rada (formalne akte), omogućen je neposredan uvid u cjelokupan tijek postupaka donošenja odluka i davanja mišljenja, za koje je oduvijek vladao velik interes medija i javnosti.

Ono što Povjerenstvo želi istaknuti kao osobito važno u kontekstu konkretne prakse je potreba izgradnje pravnih standarda na području sprječavanja sukoba interesa, odnosno, drugim riječima, davanja konkretnog sadržaja normativnim pojmovima, određenim u Zakonu. Zakon obiluje pojmovima poput „javnog interesa“, „privatnog interesa“, „povezane osobe prema konkretnim osnovama i okolnostima“, „korištenje položajem dužnosnika utjecanjem na odluku zakonodavne, izvršne ili sudbene vlasti radi postizanja osobnog probitka ili probitka povezane osobe“. Ove pojmove Zakon dalje ne konkretizira ili ih ne konkretizira u potpunosti pa je zadaća Povjerenstva dati im konkretan sadržaj koji će biti ne samo mjera zabranjenog djelovanja u konkretnom slučaju, nego i mjera nedopuštenog u što je moguće širem smislu.

U vezi s ulogom Povjerenstva u širem kontekstu drugih tijela, čija je zadaća također borba protiv korupcije, Povjerenstvo i u ovom izvješću naglašava potrebu da se istakne razlika između obveza koje ono ima prema Zakonu i obveza drugih tijela, osobito kaznenopravnih, koje ta tijela imaju prema drugim propisima. Takva potreba postoji stoga što se područja sukoba interesa i područja kaznenih djela često dodiruju, a dijelom i poklapaju. Definirajući taj odnos u najširem smislu, može se reći da je svako koruptivno kazneno djelo istodobno i sukob interesa, ali da svaki sukob interesa nije istovremeno i kazneno djelo (korupcije). Stav je Povjerenstva, u vezi s ovako postavljenim odnosom navedenih dvaju područja, prvo, da Povjerenstvo u pravilu ne postupa u djelima čija činjenična osnova upućuje na moguće postojanje kaznenoga djela. Premda načelno ne postoji zapreka da ono i u takvim slučajevima donese odluku, posve je jasno da se mjerama koje Zakon propisuje kao sankcije ne postiže prava svrha kažnjavanja. Naprotiv, time se s jedne strane stvara percepcija o Povjerenstvu kao tijelu koje ima (i) kaznenopravne ovlasti, a s druge čak poimanje takvog postupanja kao možebitne odsutnosti volje i odlučnosti da se počinitelju izreknu adekvatne kaznene mjere. Ukratko, Povjerenstvo nije i ne smije biti tijelo koje sankcionira korupciju (u užem,

kaznenopravnom) smislu. Zadaća Povjerenstva je primarno prevencija, sprječavanje-sukoba interesa neposredno, a potom, posredno, i korupcije.

Sukladno tomu, svrha rada Povjerenstva nije samo donošenje odluka i davanje mišljenja. Činjenica je da je donošenje tih formalnih akata jedna od osnovnih zadataka Povjerenstva, uz prikupljanje i objavu „imovinskih kartica“. Ona je istodobno i „najatraktivniji“ dio rada Povjerenstva, dio koji javnosti i medijima najlakše privuče pozornost, a i najprikladniji u smislu kvantitativne, numeričke mjerljivosti učinkovitosti interesa. Vrlo je čest stav da broj odluka o sukobu interesa predstavlja jedinu (ili barem daleko najvažniju) mjeru uspjeha (i neuspjeha) Povjerenstva.

(Po toj mjeri, primarno numeričkih pokazatelja, rad Povjerenstva u 2008. mogao bi biti ocijenjen izuzetno uspješnim, jer je Povjerenstvo donijelo 6 odluka u samo 3 mjeseca u kojem je radilo, pa je ta brojka, osobito projicira li se idealno na razinu cijele godine (24 odluke), osobito dojmljiva. S druge strane, tih istih 6 odluka, uz isto mjerilo, moglo bi biti pokazateljem ne osobite uspješnosti Povjerenstva, jer nijednom od tih 6 odluka sukob interesa nije utvrđen.)

Broj odluka i njihov sadržaj nedvojbeno je važan indikator o radu Povjerenstva. Povjerenstvo je tijelo koje mora postupati prijavi sukoba interesa koju podnese dužnosnik pa neažurno postupanje po takvim zahtjevima predstavlja nedostatak u radu Povjerenstva koji nije moguće otkloniti niti kompenzirati bilo kakvim drugim uspješnim aspektom rada. No, niti bi činjenica da u tri mjeseca 2008. nije niti jednom dužnosniku utvrđen sukob interesa trebao biti isključivi pokazatelj kvalitete rada tijela koje podnosi izvješće (pa i ovo konkretno izvješće- jer je odabir predmeta koji će biti rješavani rezultat odabira po dogovorenim kriterijima, pa su tako, konkretno, nasuprot 2008, na dvije sjednice u 2009. dužnosnicima utvrđena 4 sukoba interesa), niti činjenica, da je doista doneseno 6 odluka, kao ne samo statistički značajna informacija, definira u potpunosti kvalitetu Povjerenstva.

Prava mjera uspjeha Povjerenstva je u onome što je neposredno bitno za ovo izvješće, sprječavanje sukoba interesa. Premda se ono postiže i na razini donošenja odluka-prema svim trećima, kojima je odluka konkretna uputa o sadržaju zabranjenog ponašanja, idealna situacija bi bila ona u kojoj Povjerenstvo ne donosi odluku o već postojećem sukobu interesa, već ona u kojoj djeluje preventivno, mišljenjem i zaključkom o tumačenju primjene odredaba Zakona. Najjednostavnije rečeno, prevencija sukoba interesa definiranjem smisla i sadržaja pojedinih odredbi Zakona na gore spomenut način, ali i edukacijom dužnosnika (i javnosti), čiji bi rezultat bio jačanje svijesti o tome koja su to zabranjena djelovanja u obnašanju javne dužnosti i kao ih izbjeći, treća je među najvažnijim zadacima Povjerenstva.

(Ovakva ocjena važnosti upoznavanja sa sadržajem Zakona sukladna je i procjeni, koju je u tom smislu dala Europska komisija u svojem Izvješću o napretku Hrvatske za 2008, (SEC (2008)2694, 5. studenoga 2008, www.mvpei.hr).

Ova posljednja zadaća nije izričito navedena u Zakonu. Međutim, ona je načelno, a potom i sadržajno vrlo precizno, uključujući i rokove za provedbu, definirana Strategijom suzbijanja korupcije i pratećim normativnim instrumentarijem

Hrvatski sabor je taj dokument donio 19. lipnja 2008. („Narodne novine“, broj /08). U njemu stoji da je tim dokumentom provedena revizija Nacionalnog programa suzbijanja korupcije 2006-2008. te da je njegova zadaća, zajedno s Akcijskim planom, unaprjeđivanje svih oblika borbe protiv korupcije.

U pogledu onoga što je u gornjem tekstu bilo rečeno o važnosti sprječavanja sukoba interesa, u toč. 5. Strategije, koja nosi naslov „Sprječavanje korupcije“, stoji sljedeće: „*Sprječavanje korupcije na svim razinama ključ je uspješne antikorupcijske politike*, ali i obveza Republike Hrvatske, koja proizlazi iz Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije te relevantnih dokumenata Vijeća Europe i Europske unije. *Prioritetna područja u borbi protiv korupcije su sprječavanje sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, provedba propisa o financiranju*

političkih stranaka, ostvarivanje prava na pristup informacijama, jačanje integriteta javne uprave, reguliranje javnih nabava te zaštita oštećenika i osoba koje u dobroj vjeri prijavljuju korupciju.“

U vezi s obvezama (i Povjerenstva i drugih tijela) u pogledu sprječavanja sukoba interesa, u toč. 5.1. Strategije, („Sprječavanje sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti“) u toč. b) „Ciljevi“, stoji:

„1.Pojačati administrativnu i stručnu podršku Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa u obnašanju javnih dužnosti

2.Preispitati i pojačati etičku svijest u javnoj službi uvođenjem obvezne specijalizirane obuke kako bi se izgradila etička kompetentnost

3.U cilju jačanja integriteta državnih dužnosnika i sprječavanja (prevencije) korupcije, pojačati razinu informiranosti o postavljenim zabranama za državne dužnosnike, i odnosu između zabrana s jedne, i kaznenih djela s druge strane

4.informirati o primjeni pravila o sprječavanju sukoba interesa kako bi se pojačao integritet državnih dužnosnika i spriječila korupcija“.

Akcijskim planom (provedbenim dokumentom uz Strategiju), u cilju unaprjeđivanja pravnog i institucionalnog okvira za učinkovito i sustavno suzbijanje korupcije i jačanja integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu tijela državne vlasti, utvrđene su sljedeće mjere:

-provođenje Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti (nadležno tijelo-Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa; dodatna sredstva nisu potrebna; rok-trajno;)

-jačanje stručno-administrativne podrške Povjerenstvu,zaposlit će se 4 nova djelatnika (nadležno tijelo-Hrvatski sabor; potrebna sredstva- 1.053.759,48 kn; rok –IV kvartal 2008.)

-izraditi i objaviti smjernice o zabranama za državne dužnosnike kao i odnos između tih zabrana i korupcijskih kaznenih djela (nadležno tijelo-Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa; sredstva-50.000,00 kn; rok- I kvartal 2009.)

-sustavno provoditi edukaciju državnih, regionalnih i lokalnih dužnosnika i službenika na temu sprječavanja sukoba interesa (nadležno tijelo-Središnji državni ured za upravu; sredstva-500.000,00 kn; rok-trajno;)

-izrada brošure s ciljem informiranja javnosti o sukobu interesa (nadležno tijelo-Ministarstvo pravosuđa; sredstva-50.000,00 kn; rok II kvartal 2009.)

Time su definirane i obveze Povjerenstva koje će ono imati ispuniti tijekom 2009. (ili ispunjavati trajno).

Iz gore navedenoga Povjerenstvo bi zaključno još jednom željelo istaknuti kako smatra da je jedna od osnovnih zadaća Povjerenstva – tumačenje pojma sukoba interesa u mnogobrojnim konkretnim pojavnim oblicima te time definiranje pravnih standarda s područja sprječavanja sukoba interesa dio obveza u kojem još uvijek postoji velik prostor za poboljšanja. Pojam sukoba interesa i smisao njegovog sprječavanja još uvijek nisu dovoljno poznati javnosti, ali ni dužnosnicima koji su adresati Zakona. Zadaće njihova educiranja postaju još važnijima u 2009. godini, kada nakon provedenih izbora za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba i njihove zamjenike bude potrebno provesti edukaciju za one dužnosnike koji po prvi puta budu obnašali javnu dužnost